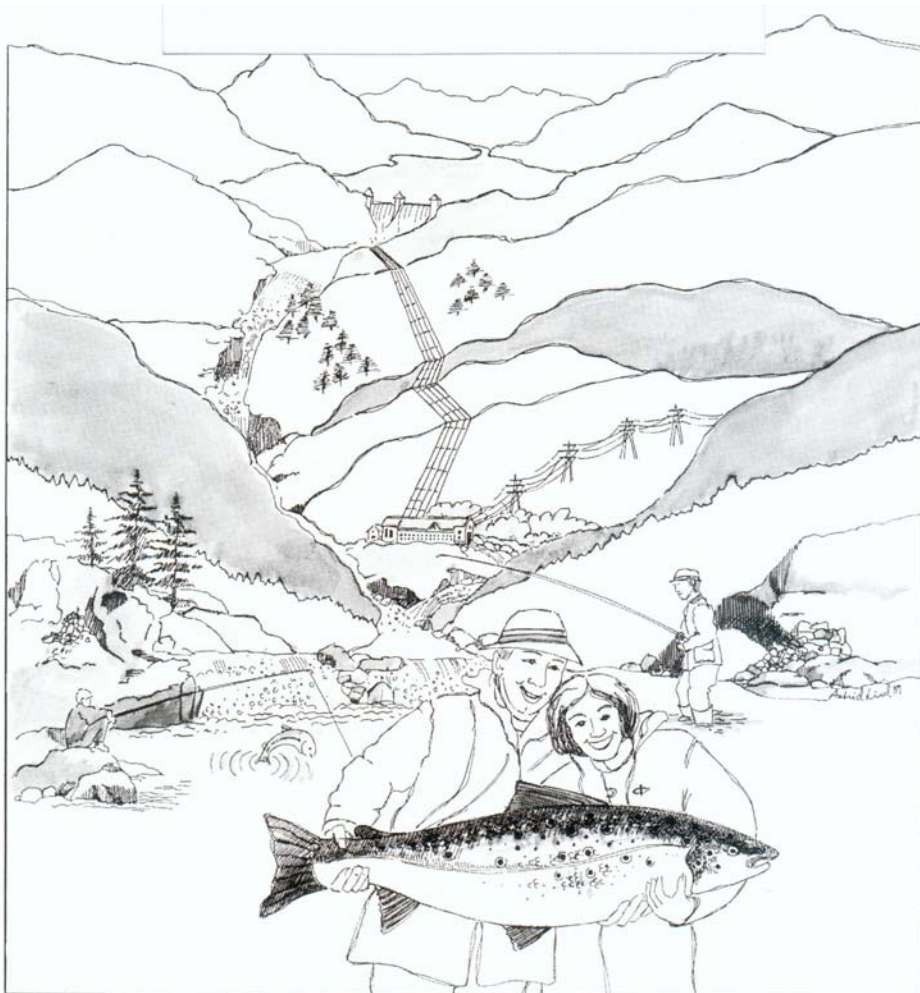

BEDRE BRUK AV FISKE- RESSURSENE I REGULERTE VASSDRAG I OPPLAND

ÅRSMELDING 2004

BEDRE BRUK AV FISKERESSURSENE I REGULERTE VASSDRAG I OPPLAND

1. Prosjektet er et samordnet opplegg for etterundersøkelser i regulerte vassdrag med vekt på praktisk tiltaksarbeid.
2. Prosjektet har som mål å få en bedre bruk av fiskeressursene i regulerte vassdrag i Oppland. For å oppnå målsettingen legges det vekt på samarbeid, informasjon, registrering av fiskeforholdene og praktisk tiltaksarbeid rettet mot fiskeressursene og brukerne.
3. Prosjektet har en styringsgruppe bestående av 9 representanter:

Jon Arne Eie, Glommens og Laagens Brukseierforening (formann)
Øyvind Eidsgård, Foreningen til Bægnavassdragets Regulering
Ola Hegge, Fylkesmannen i Oppland
Harald Bolstad, Fjelloppsyn i Fron
Endre Hemsing, Fjelloppsyn i Vestre Slidre
Ole Sevaldrud, Foreningen til Randsfjords Regulering
Jon Tyldum, Oppland Energi Produksjon AS
Frank Hansen, Glommens og Laagens Brukseierforening
Kristen Rustad, NJFF-Oppland

Gunnbjørn Bremset, Direktoratet for Naturforvaltning deltar som observatør.

4. Prosjektet finansieres av regulantene og fylkesmannens miljøvernnavdeling og administreres av fylkesmannens miljøvernnavdeling.

PROSJEKTADRESSE:

Bedre bruk av fiskeressursene i regulerte vassdrag i Oppland
Fylkesmannen i Oppland
Miljøvernnavdelingen
2626 Lillehammer
tlf. 61 26 60 00 eller 61 26 60 60
e-mail: postmottak@fmop.no

BEDRE BRUK AV FISKERESSURSENE I REGULERTE VASSDRAG I OPPLAND

ÅRSMELDING 2004

Ref.: **Anon. 2005.** Bedre bruk av fiskeressursene i regulerte vassdrag i Oppland. Årsmelding 2004, 10 s + vedlegg.

1 INNHOLD

---

1 Innhold	2
2 Innledning	3
3 Styringsgruppen	4
4 Personell	4
5 Virksomheten 2004	5
5.1 Undersøkelser	5
5.2 Settefiskvurderinger	5
5.3 Tiltak	5
5.4 Oppfølging og kontinuerlig evaluering av fisketrappdata i Begna	5
5.5 Fangstregistreringer og oppsummering av tidligere innsamlede data	5
5.6 Dokka/Randsfjorden	6
5.7 Mjøsa/Gudbrandsdalslågen	6
5.8 Rapporter utarbeidet av prosjektet i 2004	6
6 Regnskap 2004	7
7 Arbeidsplan 2005	8
7.1 Undersøkelser	9
7.2 Settefiskvurderinger	9
7.3 Sluttrapport	
7.4 Tiltak	9
7.5 Oppfølging og kontinuerlig evaluering av fisketrappdata i Begna	9
7.6 Fangstregistreringer	9
7.7 Dokka/Randsfjorden	9
7.8 Mjøsa/Lågen	9
8 Budsjett 2004	10

2 INNLEDNING

Prosjektet "Bedre bruk av fiskeressursene i regulerte vassdrag i Oppland" er et samarbeid mellom Glommens og Laagens Brukseierforening, Foreningen til Bægnavassdragets Regulering, Oppland Energi Produksjon AS, Foreningen til Randsfjords Regulering, Lillehammer og Gausdal Energiverk AS, Gudbrandsdal Energi AS og miljøvernavdelingen hos fylkesmannen i Oppland. I tillegg deltar en representant fra NJFF-Oppland og to fjelloppsynsmenn i prosjektets styringsgruppe. Direktoratet for naturforvaltning er observatør og har møterett.

Prosjektet startet 1.1.1989 og er en alternativ organisering og drift av fiskeribiologiske etterundersøkelser i regulerte vassdrag i Oppland fylke. Hensikten med prosjektet er å samordne driften av de fiskeribiologiske etterundersøkelsene i fylket samt å følge opp undersøkelser med tiltak, for å få en bedre utnyttelse av de ressurser som brukes til fisketiltak i regulerte vassdrag. Prosjektet inkluderer dessuten hele Mjøsa i forståelse med fylkesmennene i Hedmark og Oslo/Akershus.

Årsmeldingen gir oversikt over prosjektets og styringsgruppens aktiviteter i 2004, med budsjett og regnskap. Årsmeldingen gir også en oversikt over planlagt virksomhet i 2005. I tillegg til årsmeldingen utgis en fagrapport som mer inngående presenterer resultatene fra de enkelte undersøkelser. For noen undersøkelser er det også utgitt egne rapporter.

Miljøvernavdelingen hos fylkesmannen i Oppland har det faglige ansvaret for prosjektet. Styringsgruppen har det administrative ansvaret.

Prosjektet er finansiert av Glommens og Laagens Brukseierforening, Foreningen til Bægnavassdragets Regulering, Oppland Energi Produksjon AS, Foreningen til Randsfjords Regulering, Lillehammer og Gausdal Energiverk AS, Gudbrandsdal Energi AS og fylkesmannen i Oppland.

3 STYRINGSGRUPPEN

Styringsgruppen har i 2004 bestått av:

Jon Arne Eie, Glommens og Laagens Brukseierforening (formann)
Øyvind Eidsgård, Foreningen til Bægnavassdragets Regulering
Ola Hegge, Fylkesmannen i Oppland
Harald Bolstad, Fjelloppsyn i Fron
Endre Hemsing, Fjelloppsyn i Vestre Slidre
Ole Sevaldrud, Foreningen til Randsfjords Regulering
Jon Tyldum, Oppland Energi Produksjon AS
Frank Hansen, Glommens og Laagens Brukseierforening
Kristen Rustad, NJFF-Oppland

Direktoratet for naturforvaltning, har møterett som observatør.

Styringsgruppen hadde i 2004 to møter, 22. april og 19. november. Møtene ble avholdt hos Fylkesmannen i Oppland, Statens hus, Lillehammer.

4 PERSONELL

Stein Johnsen har vært prosjektleder. Håkon Gregersen har vært engasjert i forbindelse med feltarbeid og bearbeiding av materiale.

5 VIRKSOMHETEN 2004

5.1 Undersøkelser

Det har blitt gjennomført ordinære etterundersøkelser i Bygdin (Vang), Vangsmjøsa (Vang), Vinsteren (Øystre Slidre), Tisleifjorden (Nord-Aurdal, Gol, Hemsedal), Vinstra elv (Nord- og Sør-Fron) og Holstjørn (Nord-Fron) ved tradisjonelt prøvefiske. Prøvefisket i Vinsteren ble utført av Øystre Slidre fjellstyre. I tillegg vil undersøkelsene i Vinsteren baseres på innsamlede data fra T. Hesthagen (NINA). Kartleggingen av gyte- og oppvekstområder for ørret i Vorma (Akershus) ble fullført i 2004. Fra Goppollen er det mottatt sik for alder- og vekstberegninger.

Undersøkelsene fra Vorma er presentert i egen rapport. Undersøkelsene i Vinsteren blir presentert i egen rapport i samarbeid med T. Hesthagen. Resterende undersøkelser vil bli rapportert i fagrapport 2004.

En planlagt undersøkelse i Hølsa (Nord-Fron) ble ikke gjennomført grunnet tidsmangel i felt. Videre undersøkelser i Brummunda (Ringsaker) avventes, da det er stor usikkerhet rundt utsettingene. I tilløpselv til Melsjøen (Lillehammer), skulle Fåberg østside JFF legge ut gytegrus i løpet av vinteren 2003/2004. Dette har ikke blitt gjort, og prosjektet avventer videre innsats.

5.2 Settefiskvurderinger

I forbindelse med alle pålagte utsettinger av fisk, blir det fylt ut rapportskjema som gir fylkesmannen opplysninger om fiskens kvalitet, om utkjøring og spredning. I 2005 vil disse skjemaene bli gjennomgått for å vurdere gjennomføringen av utsettingene. Det vil bli gitt en tilbakemelding til regulantene (se for øvrig arbeidsplanen for 2005).

5.3 Tiltak

Det ble gitt midler til utarbeidelse og montering av en fiskefelle i Lomsdalselva (Søndre Land).

5.4 Oppfølging og kontinuerlig evaluering av fiskeoppgangen i Eidsfossen, Begna

Oppgangen av fisk i fisketrappa i Eidsfossen er registrert siden trappa ble etablert i 2000. Evaluering av fiskeoppgangen ble ikke gjort i 2004, men vil gjøres tidlig i 2005. Disse dataene vil bli presentert i en egen rapport som også oppsummerer undersøkelser som er gjort av prosjektet.

5.5 Fangstregistreringer og oppsummering av tidligere innsamlede data

Det ble i 2004 gjennomført fangstregistreringer i følgende lokaliteter:

- *Bygdin (Vang)*
- *Dokkfløy (Gausdal og N. Land)*
- *Dokka / Randsfjorden*
- *Vangsmjøsa (Vang)*
- *Vinsteren (Ø. Slidre)*
- *Flyvatn (V. Slidre)*
- *Mjøsa*
- *Tisleifjorden (N. Aurdal)*
- *Aursjoen (Skjåk)*
- *Tesse (Lom)*
- *Helin (Vang)*

Fangstregistreringene i Tesse og Aursjoen er gjennomført av T. Hesthagen (NINA). Fangstregistreringene i Vinsteren er gjennomført av Øystre Slidre fjellstyre og i Flyvatn/Storfjorden av Vestre Slidre fjellstyre.

En sammenstilling av fangstregistreringer i regulerte vassdrag i Oppland er presentert i en foreløpig rapport.

5.6 Dokka/Randsfjorden

Det ble gjennomført fangstregistreringer i Randsfjorden og Dokka, innsamling av sik i Randsfjorden og elektrofiske i Dokka som tidligere. Det har vært en økt innsats for å samle inn fangstrapporter fra Randsfjorden.

5.7 Mjøsa/Gudbrandsdalslågen

Det ble gjennomført fangstregistreringer i Mjøsa og elektrofiske i Gudbrandsdalslågen som tidligere. Mjøsa felles fiskeforening og Mjøsa strandeierforening koordinerer nå fangstregistreringen. Lågåsilde ble samlet inn fra lokale fiskere og aldersbestemt. Oppgangen av aure i fisketrappa ved Hunderfossen ble overvåket som tidligere. Innsamling av sik ble ikke gjort i 2004, og serien ansees som avsluttet. Merke/gjenfangstbasen for ørret i Mjøsa har blitt systematisert.

5.8 Rapporter utarbeidet av prosjektet i 2004

Johnsen, S. 2004. Fiskebiologiske undersøkelser i Pollvatnet og Heggebottvatnet. Fylkesmannen i Oppland, miljøvernavdelingen. Rapp. nr. 1/04, 12 s.

Johnsen, S. 2004. Kartlegging av viktige leveområder for karpefisk, abbor, hork og gjedde i Gudbrandsdalslågen, fra Harpefossen til utløp i Mjøsa. Fylkesmannen i Oppland, miljøvernavdelingen. Rapp. nr. 2/04, 31 s + vedlegg.

Johnsen, S. og Hesthagen T. 2004. Bedre bruk av fiskeressursene i regulerte vassdrag i Oppland - Fagrapport 2003. Fylkesmannen i Oppland, miljøvernavdelingen. Rapp. nr. 3/04, 57 s.

Johnsen, S. 2004. Registrering av gyte- og oppvekstområder for ørret i Vorma. Fylkesmannen i Oppland, miljøvernavdelingen. Rapp. nr. 5/04

6 REGNSKAP 2004

Budsjettet for prosjektet var i 2004 på kr 672 853 inkludert kr 22 853 i overførte midler fra 2003. Totalt forbruk i 2004 var kr 608 483 og gir en saldo pr. 31.12.2004 på kr 64 370. Dette overføres til budsjettet for 2005 i følge vedtak i styringsgruppa (sak 12/04).

DISPONIBLE MIDLER FOR 2004

Overført fra 2003	22 853
Glommens og Laagens Brukseierforening	341 600
Foreningen til Bægnavassdragets Regulering	170 800
Oppland Energi Produksjon AS	30 500
Foreningen til Randsfjordens Regulering	30 500
Lillehammer og Gausdal Energiverk AS	18 300
Gudbrandsdal Energi	18 300
FM	40 000
Totalt	672 853

TOTALT FORBRUK I 2003 608 483

SALDO 64 370

I posten lønn ligger de fleste utgifter knyttet til prosjektets undersøkelser.

Fordeling av forbruk i 2004 i forhold til budsjett:

Regnskap 31.12.2004	Budsjett	Forbruk	Avvik
Totalt lønn	427 853	381 918	45 934
Reise	40 000	42 635	-2 635
Kontorhold (kontor, telefon, porto, kopiering, forbruksmateriell etc.)	80 000	80 000	0
Trykking (rapporter brosjyrer, mm.)	17 000	13 661	3 338
Utstyr (garn, prøveutstyr, merking, mm.)	20 000	7 517	12 482
Tiltak	0	12 929	-12 929
Undersøkelser i Lågen	15 000	11 097	3 902
Styringsgruppa	20 000	4 608	15 392
Fangstjournaler	8 000	8 117	-117
Diverse driftsutgifter	20 000	10 997	9 002
Uforutsett (til styrets disposisjon)	25 000	35 000	-10 000
Sum	672 853	608 483	64 370

Lønnsposten har et avvik på kr 45934. Dette skyldes i hovedsak at arbeidsmengden for innleid hjelp ble mindre enn antatt. I tillegg kan det bli behov for innleid hjelp i 2005 for å ferdigstille materialet fra 2004. Det ble benyttet kr 12929 til utarbeidelse og montering av fiskefelle i Lomsdalselva (tiltak), som det ikke var budsjettet med. På posten "Styringsgruppa" ble det brukt ca kr 15 000 mindre enn budsjettet, noe som skyldes at det ikke ble foretatt en felles faglig befaring i 2004. På posten "Uforutsett (til styrets disposisjon)" ble det brukt 10 000 mer enn budsjettet grunnet kjøp av konsulenttenester i forbindelse med systematisering av merke/gjenfangstdata fra Mjøsa.

7 ARBEIDSPLAN 2005

7.1 Undersøkelser

- **Olevatn (Vang):** I Olevatn er det behov for å undersøke tilslaget på settefisk etter overgang fra ensomrig til toårig settefisk.
- **Helin (Vang):** I Helin ble det tidligere satt ut ensomrig ørret, men undersøkelser viste at tilslaget var dårlig. Da en var usikker på hvilken settefiskstørrelse som ville gi best tilslag i forhold til kostnadene, ble det vedtatt å prøve med utsetting av både ettårig og toårig ørret i en periode. Det er nå mulig å evaluere utsettingene.
- **Randsfjorden (Jevnaker, N. Land, S. Land, Gran):** I Randsfjorden settes det årlig ut 5000 toårig settefisk (pålegg). Det har vært vanskelig å få gode tall på settefiskandelen, og i 2004 har det vært en økt innsats for å få inn fangstjournaler. I tillegg er det gjennomført et storrusefiske etter ørret for å øke datamengden og sikkerheten på settefiskandelen. Prosjektets rolle i 2005 vil være å bearbeide og rapportere det innsamlede materialet (skjellprøver og fangststatistikk).
- **Vinsteren (Øystre Slidre):** Sammenstille og rapportere innsamlede data fra Vinsteren i samarbeid med T. Hesthagen (NINA). Vinsteren sto på arbeidsplanen for 2004, og arbeidet har gått som planlagt. Midlene til undersøkelsen overføres fra 2004 budsjettet, og vil dermed stå som en egen post i budsjettet for 2005. Vinsteren settes opp på arbeidsplanen for 2005, da et samarbeid med T. Hesthagen vil øke arbeidsomfanget og kostnadene.

Undersøkelser prosjektet vil vurdere å gjøre i 2005.

- **Hunderfossen (Lillehammer, Øyer):** Nedstrøms Hunderfossen vurderer prosjektet å se på strandingsproblematikk som en følge av endringer i vannføring. Undersøkelsene vil bestå i å måle forholdet mellom vannføring og vanndekket areal på utvalgte områder nedstrøms Hunderfossen, samt observere hastigheten i turrlegging ved vannføringsreduksjoner ved jernbanebrua. Vannkraft Øst, fylkesmannen og prosjektleder vil i eget møte vurdere om forholdene ligger til rette for en slik undersøkelse i 2005.
- **Flyvatn (Vestre Slidre):** Det kan være aktuelt å gjøre undersøkelser for å se på muligheten til å bedre egenrekrutteringen i Flyvatn. Styret er positiv til at det gjennomføres undersøkelser hvis en finner et hensiktsmessig og gjennomførbart opplegg. FBR, fylkesmannen og prosjektleder vurderer dette nærmere.

7.2 Settefiskvurderinger

I forbindelse med alle pålagte fiskeutsettinger skal det fylles ut rapportskjema som gir fylkesmannen opplysninger om fiskens kvalitet, om utkjøring og spredning, og er et ledd i fylkesmannens kontroll med oppfyllelsen av påleggene. Ut fra disse opplysningene vil vi kunne gi rettledning der det er uheldige forhold i forbindelse med utsettingen. I 2005 tas det sikte på å gå grundigere gjennom de siste årenes utsettinger, og gi tilbakemelding til regulantene.

7.3 Kunnskapssammenstilling

Starte opp arbeidet med en oppsummerende rapport for prosjektet. Rapporten vil ta sikte på å oppdatere og flette sammen rapportene ”Hegge O. 1989. Vassdragsreguleringer og fisk i Oppland. Fylkesmannen i Oppland, miljøvernadv. Rapp. 10/89, 136 s.” og Eriksen, H. og Hegge, O. 1994. Bedre bruk av fiskeressursene i regulerte vassdrag i Oppland 1989-1993, Fylkesmannen i Oppland, miljøvernadv. Rapp. 12/94, 64 s.” . I 2005 er det kun kapasitet til å påbegynne et slikt arbeide. Før arbeidet påbegynnes må styret vurdere om det er ønskelig å forlenge arbeidet med rapporten ut over den vedtatte prosjektperioden (01.06.06).

7.4 Tiltak

Lomsdalselva (Søndre Land): I Lomsdalselva ble det bygget en ny fisketrapp i 2002. I 2004 ble det bygget en fiskefelle (finansiert av prosjektet) for å se om storørret fra Randsfjorden bruker trappa. Det ble fanget to ørret i fella. Dette tyder på at fella fungerer, men at få ørret går trappa. Ettersynet av fella bør også gjøres neste år. Prosjektet vil bistå med inntil 3 000 kr i forbindelse med reiseutgifter knyttet til ettersyn av fella. I tillegg vil prosjektet kunne bistå med innsamling av gytefisk for stryking, og lokalisering av egnede områder for utlegging av rogn. Tiltaket forutsetter mattilsynets tillatelse.

Etna (Etnedal): Bistå ved innsamling av gytefisk for stryking, og lokalisering av egnede områder for utlegging av rogn. Dette forutsetter lokal medvirkning og mattilsynets tillatelse.

7.5 Oppfølging og kontinuerlig evaluering av fisketrappdata i Begna

Etablere fast rutine på å oppdatere dette i fagrapporten.

7.6 Fangstregistreringer

Gjennomføre fast opplegg.

7.7 Dokka/Randsfjorden

Fast opplegg som tidligere. Den økte innsatsen i Randsfjorden vil gi økt arbeidsmengde, og er beskrevet mer inngående ovenfor.

7.8 Mjøsa/Gudbrandsdalslågen

Innsamling av sik er avsluttet, ellers fast opplegg som tidligere.

8 BUDSJETT 2005

Lønn		
Lønn	350 000	
Arbeidsgiveravgift 14.1 %	49 350	
Ev. lønnsjusteringer	5 650	
Totalt lønn		405 000
Reise		35 000
Kontorhold (kontor, telefon, porto, kopiering etc.)		80 000
Trykking (rapporter brosjyrer, mm.)		12 000
Utstyr (garn, prøveutstyr, merking, mm.)		10 000
Tiltak		20 000
Merking i Lågen		10 000
Vinsteren (rapport)		35 000
Styringsgruppa		15 000
Fangstjournaler		8 000
Diverse driftsutgifter		15 000
Uforutsett (til styrets disposisjon)		40 000
Sum		685 000

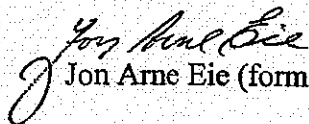
Finansiering

Overført fra 2004	64 370
Regulanter*	580 629
FM	40 000
Totalt	685 000

* De ulike regulantenes økonomiske bidrag:

Glommens og Laagens Brukseierforening (56%)	325 152
Foreningen til Bægnavassdragets Regulering (28%)	162 576
Oppland Energi Produksjon AS (5%)	29 031
Foreningen til Randsfjordens Regulering (5%)	29 031
Lillehammer og Gausdal Energiverk AS (3%)	17 419
Gudbrandsdal Energi (3%)	17 419

Lillehammer 15. februar 2005

Jon Arne Eie (formann)

Øyvind Eidsgård (sign.)

Endre Hemsing (sign.)

Harald Bolstad (sign.)

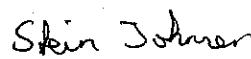
Ole Sevaldrud (sign.)

Frank Hansen (sign.)

Jon Tyldum (sign.)

Ola Hegge (sign.)

Kristen Rustad (sign.)

Stein Johnsen (sekretær)

Bjørn Johansen
Slåttevn. 6
2618 Lillehammer

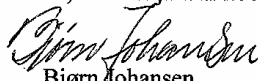
**REVISJONSBERETNING
TIL
STYRINGSGRUPPEN FOR "BEDRE BRUK AV FISKERESSURSENE I
REGULERTE VASSDRAG I OPPLAND"
FOR REGNSKAPSÅRET 2004**

Jeg har revidert regnskapet for ovennevnte for året 2004.

Min revisjon har bestått i å kontrollere overføringene fra Skattefogdens regnskap.

Etter min mening er regnskapet som viser et samlet forbruk på kr 608.483,-
gjort opp på en tilfredsstillende måte. Jeg finner derfor å kunne tilrå at regnskapet godkjennes
som det foreligger.

Lillehammer, den 31. januar 2005

Bjørn Johansen
reg.revisor